

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravištvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznanila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenjskih ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 207.

▽ Ljubljani, v soboto 12. septembra 1891.

Letnik XIX.

Celovski magistrat pa slovensčina.*)

Iz Celoveca, 8. sept.

Kakor povzamemo iz poročil tukajšnjih listov, bode celovski mestni odbor proti razsodbi upravnega sodišča o stvaréh slovenskih dopisov rekuriral na državno sodišče! Stvar sama razpravljala se bode najprej v pravnem oddelku mestnega odbora.

Nikakor nočemo mestnim odbornikom kratiti njihovih pravic, — tako nestrpni nismo, kakor so naši nasprotniki. Ako mestni odbor misli, da se mu po razsodbi upravnega sodišča godi krivica, — dobro, naj se pritožuje!

Razmotrivamo pa tu to stvar, ker nam sklep naših mestnih očetov vnovič priča o brezmejni nestrpnosti tukajšnje gospodujoče klike proti vsemu, kar se količkaj zóve slovensko! Dospeli smo na Koroškem res že daleč. Čisto nemogoče je skoraj že, vladajočim mogočnejšem izvititi kako, še tako jasno pravico, ker so se oni že toliko utrdili v svojem gospodarstvu in mislijo, da nihče ni več nad njimi, — niti sam Bog ne! — Dokaz temu je najnovejši sklep mestnega odbora celovskega.

Ne postavni razlogi ali trezno mišljenje razsoduje pri teh ljudeh, — vodi jih le strankarsko mnenje in prepričanje. To jim je jedino vodilo, tudi v javnem delovanju.

Kar se tiče omenjenega najnovejšega ukrepa celovskega mestnega odbora, je le dvomljivo, ali si mari naši mestni očetje po svojem opetovanem prizivu na najvišje državno sodišče hočejo utešiti svojo žaljeno nemško vest, katera se je, kakor je videti, globoko užalila po razsodbah ministerstva notranjih zadev in upravnega sodišča? Morda mislijo, da s

tem svojim postopanjem rešijo si svojo nemško čast, da potem, ko jim tudi še državno sodišče odbije priziv, morejo z mirno krvjo stopiti pred svoje politične pristaše, rekši: „Glejte, vse sile smo napeli, do najvišjega mesta smo se pritoževali, — naša krivda zatorej ni, da se slovensčini ni pot zabranila v celovsko mestno hišo!“

Gledé na razloge, s katerimi je visoko upravno sodišče odbilo priziv naše mestne občine, zdi se nam čisto neverjetno in nemogoče, da bi državno sodišče drugače razsodilo, nego upravno sodišče. — Pretehtni so razlogi, katere navaja visoko upravno sodišče, — tako, da se nam zdi čisto nerazumljivo, kako mestni odbor more napravljati nov priziv. Ali gospóda res mislijo, da mora iti jedino le po njihovih nespametnih idejah, da naj velja njihovo osebno mnenje več, nego državni zakoni?! — Mar sičesa smo navajeni avstrijski Slovani, zlasti koroški Slovenci, živeči pod krutim terorizmom brezobzirnega nemškega „liberalizma“, — a vsega si pa vendar ne damo ponujati, — krivično ravnanje nasprotne stranke mora vsaj enkrat najti živahen ter vstrajen odpor!

Za kaj se gre v tej borbi? — Za to, naj se sprejemajo na našem magistratu tudi slovenski dopisi in da se zbog tega konsekvantno nastavi uradnik, slovenskega jezika zmožen. — Ali je to od naše strani pretirana terjatev? Gotovo ne!

S tem, da nastavijo slovenskega uradnika, se mestna občina ne obremeni več, ker bo slovenski uradnik gotovo zmožen tudi nemščine in torej tudi sposoben za vsa uradniška dela! — Poudarjali so namreč v mestnem zboru, da bi se potem, ko se namesti slovensčine zmožen uradnik, preobložila mestna blagajnica (?). — Naše mnenje je pa, da bi se ravno s tem denarjem, ki so ga naši mestni očetje prav po nepotrebnem zabili v pravdi zbog

slovenskih dopisov, — že za par let mogel plačevati slovenski uradnik!

Tam, kjer gre za politično strankarstvo, zlasti zoper „klerikalce“, „bindišarje“ itd., tam nič ne gledajo na denar; — pa kjer gre za dobro ali pravično stvar, — tam ne vedó, kako in kje bi bolj mogli štediti!

Dostavimo še, kar smo že enkrat poudarjali: da na tukajšnjem magistratu brez ugovora sprejemajo laške, madjarske, francoske itd. dopise; le slovenskih vlog in dopisov se bojé, kakor samega...!! To je pač značilno za toli hvalisani nemški „liberalizem“, za kojega odlične zagovornike se štejejo celovski mestni očetje, ki zlasti proti nam Slovincem skušajo povsod in vselej izvesti res „liberalno“ géslo: „Sum cuique — nego!“

—rn—

Politični pregled.

V Ljubljani, 12. septembra.

Notranje dežele.

Državni in deželni zbori. Ko bodo končane vojaške vaje, snide se ministerski svet pod predsedstvom cesarjevim, da se določi program za državni zbor. Najprvo se snide državni zbor v prvi polovici prihodnjega meseca, da določi državni proračun; trajal bode do srede decembra. Delegacije bodo sklicane v novembru in zborovale ob enem z državnim zborom. Deželni zbori se snidejo v drugi polovici decembra in bodo zborovali do srede februarja, na to prične zopet državni zbor svoje delovanje.

Iz Zagreba se poroča: Povodom bivanja Slovencev in isterskih Hrvatov so razni dopisniki nemških in madjarskih listov poročali o velikih demonstracijah za Starčevića, da bi se vnanji svet veselil, jezil ali pa strašil. V Zagrebu se smejejo takim poročilom in čudijo, da ljudje verujejo takim poročilom.

LISTEK.

Nedeljske misli.

XXXIX.

Podlesek poganja po senožetih in na jablanih se oglašá sivo prepasana senica. V zatišju za hišo zoré oznanovale jeseni: višnjave črešplje, in svetli kostanj se proži v gorskem zakotju. Skrbne matere zavezujejo culice svojim sinom - dijakom, „bodočim gospodom“, ki romajo oprti na zlate matrne nauke in pa na skrivne dvajsetice zopet k modricam v gostje.

Vse to in še marsikaj nas spominja jeseni in pa onih, zdaj trdimo vsi brez izjeme, srečnih, o samo srečnih časov, ko smo se vračali pred davnimi leti tudi mi od domačih Penatov v naročje ljubljanskih študentovskih mater in obligatnega dijaškega „ješprenjčka, iz katerega je dišal le ob posebni svečanosti — prasičji rilec, sicer pa le prozajiški krompirček in korenček.

A vse to nam ni jemalo mladeniškega navdušenja za olimpijski simpozijon z ambrozijo in nektarjem, in pa upa na iste srečne bodoče čase, ko ves dan kovali bomo rumenjake, — zvečer s prijatelji praznili pa bokale.

„Tempi passati!“

Da, to so bili časi, — veseli in otožni, upapolni in nestrpljivi, dokler je bilo kaj maternih dvajsetic

v žepu za boljši zajutrek ob prodajalnici pred sedanjim bronastim Vodnikom.

Dandanes se je mnogo spremenilo tudi v poezije polnem dijaškem življenju in brez dvoma na bolje v vsakem oziru.

Mene obliva še danes „kurja polt“, ko se spominjam onega strahu polnega dné, ko sva stala z očetom prvič pred nemško-slovenskim ravnateljem ljubljanske gimnazije, ter prosila z denarjem v roki in spričevalom v robcu vsprejema v hišo „muz in véde“.

„Lasciate ogni speranza voi ch'entrate!“, grozel nama je osorni glas silnega gospoda nasproti, ko sem si upal odgovoriti na ravnateljev nemški ogovor s tresočim slovenskim glasom.

„Wenn ich Sie deutsch anrede, so antworten Sie mir deutsch!“ gromele in bliskale so te osorne besede nad najinima glavama, da so se oče kar križali v duhu, jaz pa sem brodil po vseh kotih svoje nemške zaloge, da sem se odrezal po nemški nemškemu gospodu, da ne znám nemški.

„Dann können Sie sogleich nach Hause gehen, — es ist Schade um's Geld,“ — čul se je zopet mogočen glas, če sem ga prav umel.

In šla sva. A samo oče so se vrnili z velikim respektom pred nemščino domov, — jaz pa sem ostal v Ljubljani in se polagoma stradanju in nemščini privadil.

Čemu mi silijo grenko-otožni šolski spomini v

nedeljske misli, ki bi še delavniškim ne bile v zabavo? Samo zaradi tega, da izvé današnji mladi slovenski svet, da sta bila nekdanj sv. Mihel in pa nemški Mihel naša največja sovražnika, kajti prvi nas je pošiljal s svobodnih počitnic v domačem zavičaju v šolski prah, — drugi pa bi nas bil rad prekrstil v slovenski suknji, ko bi se bile dalo, — v pravcate „nemške burše“.

Kako so se varali naši učenjaki!

„Otium cum dignitate“ vživajo že skoro vsi tu ali onkraj svetovnih mej, mi in naš slovenski narod pa se jih spominja še pogosto ter pomiluje prav iz dna srca njihov nehvaležen trud.

„Sic fata tulere!“

In vendar tudi letošnja jesen ni brez otožnega posledka, ki se prikazuje jako zgodaj na naši narodni livadi. Mnogo otožnih cvetk je izvalila namreč naša gorenjska volitev na raznih osebnih tratnicah na beli dan. Zaradi tega se ne smemo čuditi, če si je ovenčal glavni „homo novus“ s pravcatim podleskom bojevito čelo, da se je borila neka trojica na učiteljskem zboru v Ljubljani za podlesek v obligatni nemščini na ljudskih šolah, in da se bodo učili učenci naših „treh nemških inšpektorjev“ brez dvoma slabe nemščine svojih mojstrov, kajti hudomušen svet pravi, da si je kupil jeden izmed njih že za svoj osebni pouk nemško slovnico. Prav tako! Mi mu želimo v tem trudu najbolj in morda potreben uspeh.

Sviftijanec.

Vnanje države.

Rusija. V Rusiji pripravljajo nove jako stroge naredbe proti stundizem. S posebnim zakonom se bode proglasil stundizem za državi nevarno, protiversko sekto. Kdor bi koga nagovarjal k stundizmu, preganjal ga bodo v Sibirijo. Osobe, ki so le na sumu, da so stundisti, ne bodo moč mogle biti mirovni sodci, uradniki in župani. Tudi ne bodo smele imeti pravoslavnih poslov. Predno stopi ta zakon v veljavo, bodo natančno poizvedeli, v katerih selih bivaajo stundisti, da bodo dali te kraje pod strogo nadzorstvo posebnih policijskih organov. Ta policija bode posebno strogo pazila, da pravoslavni ne bodo zahajali k shodom stundistov.

Rusija in Francija. Snuje se delniško društvo, katero bode otvorilo francosko srednjo šolo v Peterburgu. V tej šoli se bode poučevalo v francosčini, samo ruščino, rusko zgodovino in veronauk za pravoslavne se bodo učili v ruščini. Ruska vlada ne bode delala ovir osnovi take šole.

Makedonija. Grki bi silno radi očrnili Bolgare pred Evropo. Njih listi sedaj širijo vest, da so Bolgari odvedli Italijana Sollinija in nekaj denarja, ki so ga dobili kot odškodnino, dali za bolgarske šole v Makedoniji. Zares morajo biti najivni, če mislijo, da jim bode kdo verjel, da bi roparji podpirali šole.

Francija. Ministerski predsednik Freycinet je dal predvčeraj banket generalom. K temu obedu so bili povabljeni tudi tuji atašeji. Freycinet je nagovoril goste ter poudarjal, da je namen letošnjih vojaških vaj, preveriti se, kako posluje vrhovno poveljništvo. Pokazalo se je, da je vrhovno poveljništvo ravno tako dobro, kakor so poveljništva vojev in divizij. K temu uspehu častita vsem vojakom, od prostaka do prvega generala. Drugo leto bodo prvi pot pri velikih vajah teritorialne čete. Ministerski predsednik je pozivljaj generale, da skrbje za napredek vojske, ki je glavni element francoskega vpliva. Napredek vojske kaže, da je republika sposobna za velike načrte. Nikdo več ne dvomi, da je Francija močna. Francozi bodo pa tudi v sedanjem položaju ohranili zmernost, katere so se navadili v hudih dneh. Freycinet je pozdravil atašeje, ki so bili gotovo zadovoljni z gostoljubnostjo, s katero so jih vsprejeli. Ugodne vtise, katere so dobili, bodo sporočili svojim vladam. Konečno je ministerski predsednik napil predsedniku Carnotu, generalu Saussieru in njegovim sodelavcem ter vsej vojski. — Ministerskemu predsedniku se je zahvalil general Saussier, ki je končal z napitnico na vojsko in vojnega ministra.

Rumunija. V Bukarestu izhajajoči „Romanul“ hoče vedeti, da je bolezen kraljice le pretveza za potovanje kraljevo. V resnici je pa kralj potoval v Italijo, da izve, ali bi trodržavna zveza podpirala Rumunijo. Rusi zbirajo čete v Besarabiji in bodo gotovo pomladi hoteli skozi Rumunijo na Balkan. Rumunija se jim bode ustavila, če jo podpira trodržavna zveza, če ne, bode se pogodila z Rusi, da pusti njih vojsko skozi deželo. Po mnenju tega lista bode drugo leto zopet vojna na Balkanu.

Afganistan. Ko se v Evropi mnogo govori, kako vse države želé ohraniti mir, preliha se v Aziji kri. Če je verjeti poročilom, prihajajočim iz Londona, so ruske čete že prestopile afgansko mejo in imele boje z afganskimi četami. Če je ta vest resnična, bati se je za evropski mir. Afgansko vprašanje je nekako tesno spojeno z vzhodnim vprašanjem. Iz vojne z Afganistanom prišlo bode do vojne z Anglijo in iz te vojne se pa utegne razviti občna evropska vojna.

Chile. Dne 18. oktobra bodo v Chilu nove volitve za zbornico in senat. Novi poslanci in senatorji bodo pa dne 18. novembra volili novega predsednika republike.

Izvirni dopisi.

Iz Škofje Loke, 8. septembra. Neki dopisun je v „Rodoljubu“ zlił žolč svoje jeze nad sijajnim uspehom zadnjega shoda „Katoliško-polit. društva“. Slog, v katerem je dotični dopis pisan, dokazuje takoj, da ga je moral pisati kak član „slovenske inteligence“. Kajti le naša „inteligence“ more tako surovo in tako — neumno pisariti, kakor se je tu zgodilo v navedenem dopisu. Žrtev dotičnega dopisuna je gospod dr. Šušteršič, mož, katerega edina pregreha je ta, da ima pogum, prave koristi slovenskega ljudstva braniti tudi zoper brezvestno rovanje narodno-napredne klike. Da je g. dr. Šušteršič ljubljanskim naprednjakom prav posebno trn v peti, razumemo popolnoma, saj je velik del njegova zasluga, da takozvani „majaronček“ ni prišel iz Borovnice do Dunaja. Mogoče, da se bode še marsikateri „ček“ imel njemu zahvaliti, da mu ne bode mogoče, za trdo zaslužene groše slovenskega ljudstva delati na Dunaju ali pa v Ljubljani „napredno“, bolje rečeno „Brusovo“ politiko.

Nič se tedaj ne čudimo, da slovenska „inteligence“ po svoji stari navadi gosp. dr. Šušteršiča z blatom okidava, posebno ker je odgovorni vrednik „Rodoljuba“ tudi član te inteligence, da, še celo

predsednik „Slov. društva“ in c. kr. notar, tedaj akademično izobražen mož, ki že mora vedeti, kaj da je prav!

Pri besedi „notar“ se spominjam, da je tudi v naši sredini, v našem mestu inteligen ten notar, ki je posebno svojo inteligenco in velikansko politiško zmožnost pokazal na volilnem shodu „Katoliško-političnega društva“ le ošnje zimo. Takrat je poprijel za besedo in vsi na shodu zbrani pričakovali smo, da sedaj bodedo slišali velikansk govora — vsaj je vendar skozi njegove usta govorila zbrana slovenska „inteligence“! Kako pa smo se začudili, ko je gospod notar le jecljaje povedal, da ima nekaj pomislekov zoper kandidaturu gospoda pl. Globočnika, da pa ne more teh pomislekov razodeti, ker ni govornik in daraditega pooblašča g. dr. Trillerja, da naj pove, kaj da on (gospod notar) hoče!

Tak politik, ki niti ne zna povedati, kaj da hoče, ta je pač v istini žalostna prikazen na političnem polju! In ta gospod vriva se nam in hoče postati občinski odbornik našega mesta, da, nekateri celo trdijo, da hoče postati — župan! To bode lep občinski svet z gospodom notarjem v sredi! Kadar bode novi občinski odbornik pri posvetovanju hotel kaj povedati, moral bode hitro telegrafovati po g. Trillerja v Ljubljano, da bode za njega govoril! No, mi loški meščani sicer nismo akademično omikani, a toliko smo vendar sami močje, da znamo sami povedati, kar mislimo in hočemo, in da ne potrebujemo za to doktorja iz Ljubljane!

Tedaj, gospodje naprednjaki, ne govorite o „žalostnih prikaznih“. — v hiši obešenega se ne govori o vislicah! Mi že poznamo sami „žalostne prikazni“ in o tem se bodejo gospodje „Slovenskega društva“ morebiti takrat prepričali, kadar nas, kakor želi dopisun „Rodoljuba“, obiščejo. Takrat bodejo pri nas gospodje „Slovenskega društva“ žalostne prikazni, ker bodejo generali brez armade, če ne pripeljejo seboj iz Ljubljane nekaj svojih udanih vojakov, n. pr. Bacina, Geceljna e tutti quanti — vprašanje je le, ali bode g. državni pravdnik svoje „napredne“ žrtve za jeden dan izpustil!

Za danes naj bode zadosti. Če pa bi bila „inteligence“ radovedna in hotela od nas Ločanov še kaj več slišati, bodem pa še kaj prijetnega pisal! Na zdar! Škofjeloški.

Iz Stopić, 10. sept. Dne 5. julija zvečer v mraku je treščilo v zvonik podružne cerkve v Dolu. Cerkvenika, kateri je ravno zvonil, je strela omamila in močno poškodovala, kajti bil je ožgan po glavi, prsih in na levi nogi, raz katero je bila tudi koža posneta; užgala mu je klobuk ter raztrgala na levi nogi obuvalo. Ljudje so ga hitro zakopali v zemljo in drgnili, da so ga oživili. Zeló smo dvomili, da ozdravi, a danes je zopet čvrst. Tudi zvonik je strela močno poškodovala; razkrila je na enem kraju cerkveno streho, raztrgala postrešje ter je užgala, kar pa so ljudje pogasili. Ker nesreča ne miruje, treščilo je zopet teden pozneje, dne 12. jul. v zvonik podružnice na Cerovcu, kjer je pa strela ubila cerkvenika, kateri je ravno hudi uri zvonil, čeravno so ga ljudje opominjali, naj ne hodi pod zvonik, ker se huda ura približuje. Bil je čvrst mladenič, 22 let star, kateri je dopoldne v farni cerkvi z veselimi tovariši vred nosil podobe pri blagoslovljenju novega križvega pota, naslikanega jako lepo in pravilno po Fühnerihu od domačega slikarja g. M. Koželja v Kamniku, in plačnega od faranov bivajočih v Ameriki — pa popoldne ga je nena doma Bog poklical. — Podružnici sta bili zavarovani pri društvu „Unio catholica“. Ko se je škoda naznanila, naročilo je osrednje ravnateljstvo dunajsko ceniti po zanesljivem zvedeneu in ključarjih škodo, in ko se je to zgodilo, izplačalo je te dni slavno ravnateljstvo popolnoma svoto naznanjene škode, s katerim činom se „Unio catholica“ sama cerkvenim predstojništvom in ljudstvu toplo priporoča.

Iz Prage, dne 9. septembra. (Stoletnica kronanja cesarja Leopolda II. za češkega kralja. — Priprave za cesarjev vsprejem. — Založenski shod. — Iz naše izložbe.) Stoletnica kronanja cesarja Leopolda II. za kralja češkega praznovala se ni samo v Pragi in v izložbi, kamor je v nedeljo potovalo nad petdesettisoč oseb, temveč i po drugih krajih na Češkem in Moravskem. Povsod so prepevali dnevu primerne pesmi, prirejali predavanja o pomenu kronanja, užigali kresove ter klicali slavo češki kroni in češkemu kralju.

Vse zavedne Čehi brez izjeme navdajala je v ta dan želja, da bi se dal cesar naš kronati za kralja češkega in tako podal vidni dokaz državnemu češkemu pravu. Izmed mnogobrojnih kresov po češki domovini bode omenjen v soboto večer oni nad Nahodom na „Dobrošovski skali“, bil je velikansk. Ta kraj je tudi spomeniški, ker se je odtod s kresom naznanilo leta 1866, da so Prusi prekorčili češko mejo.

A tudi vsi češki listi so proslavljali v člankih stoletni spomin kronanja, zajedno izražujoč nadejo, da se skoro uresniči to idejno hrepenenje češkega naroda i v sedanji dobi, dasi nevesel položaj sedanje češke politike ne obeta mnogo v bodočnosti, in so Čehi od tega bolj oddaljeni, nego kedaj. Vsega tega so pa krivi sami, osobito — češka politika onih množ, koji so vrgli med češki narod plamenico pogubnih razprtij.

Ta ura, ko s starega kraljevskega gradu poleté po mestu in vsi deželi žarne besede: „Kralj je kronan! Kralj je prisegel zvestobo svojemu narodu, narod pa svojemu kralju!“ — pomaknjena je zopet v daljno bodočnost. Kdaj bode ura udarila, kdaj se zaraduje češki narod, ta narod, koji bode v kratkem podal kralju tako velike dokaze svojega duševnega in telesnega delovanja? . . .

Za cesarjev vsprejem vrše se po Pragi in nje predmestjih velikanske priprave. Zlasti bodo prirejene sijajne osvetljave in bakljade. Od Hradčan pa do izložbe tvorila bodo društva in cehi špalir, med kojim se bode cesar peljal s sijajnim spremstvom, kakor še nikoli prej, v izložbo. Praški špalirji in slavoloki so zaradi krasote in slikovitosti svoje svetoznani, in znano je, da cesarja vselej zanimajo, kadar pride in poséti Prago. Da bode pa tudi navdušenje nepopisno, s kojim bodo Pražani pozdravili svojega ljubljene vladarja v mestu in v izložbi, in okrašenje hiš in ulic najdragoceneje, o tem ne treba dvojiti. Šest večerov, v kojih se bode mudil tu cesar, prirejena bosta dva zabavna večera in dve slavnostni predstavi v deželnem gledališču, predstavi bode te trajali vselej samo jedno uro. Jeden večer mudil se bode cesar v izložbi in bode tem povodom prekrasno osvetljena, kakor še nikdar prej.

Ob nepričakovani udeležbi vršil se je pa 7. t. m. shod založen iz Češke, Morave in Šlezije. Zastopanih je bilo tako ogromno število teh ob lastni pomoči založenih denarnih zavodov, da za vse še prostora ni bilo v prostorni dvorani „Meščanske besede“. Zastopanih je bilo vkupe 193 založen, izmed teh 40 z Morave in 2 iz Šlezije. Posvetovali so se samo o jednom odstavku, toda v tem je bilo povedano in obseženo vse, česar najbolj teží založne naše in kaj najbolj ovira njih blagodarno delovanje. Izražala se je želja v obče, naj se odpravi dva odstotno poplačilo, in v tem zmislu se je tudi vsprejela resolucija in odobrila od postavodajnih činiteljev, kojim vendar mora biti v prvi vrsti skrb, da založne naše mogó doseči svoj plemeniti smoter.

Posét izložbe naše je bil v poslednjih dnéh jako velik; v soboto je posétilo izložbo 5205, v nedeljo 34 587, v ponedeljek 19 420 in v torek celó 36 247 oseb, in je tedaj do tega dne posétilo izložbo vkupe 1 742 467 plačujočih oseb. — V nedeljo so posétili izložbo korporativno konečno i mladočeški poslanci, s kojim posétom so hoteli osvedočiti pred občinstvom — svojo veliko slogo. Ta posét je bil naznanjen izložbenemu odboru po telefonu, koji se je pripravil, da pozdravi češke državne poslance, prihajajoče v izložbo skoro štiri mesece po nje otvorjenju, koje so posétili že davno moravski, veleposestniški, poljski, jugoslovanski in konservativni poslanci takoj po završenem državnem zboru. Mladočeški poslanci so se pripeljali v izložbo v ekipazah v parih. Pozdravil jih je inženér g. Jahn, rekoč: „Pred vsem Vas, visoko spoštovani gospodje, zahvaljujem dostojno na Vašem posétu, koje je nam kot davno zaželeno zaščénje in priznanje za napor našega delovanja“ itd. Pri teh besedah se je marsikak poslanec, ki je intrigoval in koval spletke zoper izložbo, zarudel sramote.

V naši izložbi smo imeli že mnogo drugih razstav: goveje živine, bikov, kónj, bučel, cvetic, ovočja itd., konečno so prišli na vrsto — psi! To mednarodno „pasjo“ razstavo, koja je trajala tri dni, otvoril je v nedeljo nadvojvoda Fran Ferdinand d'Este. Razstavljenih je bili 382 psov raznih plemenitih plemen; domačih 200.

V katalogu sem opazil, da je znamenito napredovala pasja emancipacija. Kierkoli je navajana

(Dalje v prilogi.)

starost, stoji vselej: „Porojen dné“ . . . in ves njegov „rodovnik“. Marsikateri teh psov je bil že na mnogih razstavah, n. pr. buldočka Johany Morgan iz Belgije ima že 11 premij in buldog Bully II. iz Belgije tudi toliko. Toda vse je prekosil hrt Mezzalana iz Gradca, star tri leta, ta ima — 15 odlik. To je sijajna pasja karijera! Jeden pa je bil na prodaj celó — za 500 gld.!

Crassus je bajé dal deset sužnjikov za jednega grškega hrta. V obče pa je znano, da pes spada k trojici: konji, psi in . . . , kojim je marsikak plemenitaš žrtvoval vse svoje imenje. Da, i o mnogih kmetih se lahko reče, da so lovskemu psu dali požreti — ves grunt!

Deželna učiteljska konferencija.

V Ljubljani dné 3. septembra.

(Dalje.)

(Četrta seja popoldne ob 3. uri.)

Ker obsežni zapisnik prejšnje seje še ni gotov, prestopi se takoj k razpravi zadnje (5.) točke, ki jo je dež. šolski svet, kakor že obravnavane 4. za dnevni red odločil.

Gosp. nadzornik Bezljaj poroča o „uradnih spisih“ in o njih potrebni premembi. Opirajoč se na vsakdanje izkušnje in primerjajoč obrazce za uradne zapisnike, kakoršni so v rabi pri sosednih učiteljih, popravil je, dogovorivši se z drugimi tovariši, vse predpisane uradne obrazce. Prenaredbam je odbor pritrdil, kar bodeta izvestno tudi konferencija in slavni c. kr. deželni šolski svet storila. Najpomembnejša je dosedanja sestava

1. „šolske matrike“, ker se pogrešajo v nji predelci za natančne statistične podatke, katere potrebujejo šolski nadzorniki za svoja letna izvešja. V stari matriki moralo se je toliko posebnih zapominov v predalcu „opomba“ vpisovati, da je bilo težavno, potrebno tvarino izbirati in zvrstiti v zanesljivih sestavah; zato je bilo gledati na to, da se za vsako statistično vprašanje osnuje poseben predelec.

Poročevalec potem vse te predelce in premembe našteva.

G. Linhart želi v formalnem obziru za vsak slučaj posebnega glasovanja. Gosp. profesor Levec govori o zgodovini nameravane prenarredbe, za katero je že pred tremi leti v to svrhu sklicana anketa svoja posvetovanja imela. Elaborat, kakoršen je sedaj določen, je bil po odboru nebitveno spremenjen. Razprava je torej le informativna, zato misli govornik, da bi se samo spremembe naznanile, vse drugo pa odobrilo.

G. profesor Linhart želi, da bi vsak delegat po jeden uzorec novih tiskovin imel v rokah, ako se hoče, da se zbor o njih posvetuje in sklepa. Tej zahtevi za zdaj ni bilo mogoče zadostiti, ker je odbor samo v rokopisu priredil uzorec. Po treh navetih o glasovanju vsprejme se g. Levec predlog z veliko večino.

Drugi uradni spisi: 2. razrednica, 3. tednik, 4. izkaz zamud, 5. popis knjižnice, 6. zapisnik izposojenih knjig, 7. zapisnik knjig, ubožnim razdeljenih, 8. inventar o učnih knjigah za ubožne, 9. šolski vestnik (kronika), 10. šolska naznanila, 11. odhodnica, 12. izpustnica, 13. glavni inventar, 14. opravilni (vložni) zapisnik — imajo se v prihodnje po nasvetih poročevalčevih in priporočilu stalnega odbora uravnati, kar deželna konferencija soglasno vsprejme.

Zastran kronike (pod št. 9) je bilo povedano, da je za zgodovino vsake šole jako važna; zato bi bilo vanjo vpisavati vse, kar se tiče postanka, razvoja in vseh drugih s šolo v zvezi stojičih razmer. Do zdaj se učiteljstvo ni ravnalo po jednotnih načelih. Štjajerske šole imajo to stvar lepo vrejeno in g. poročevalec prečita razpis deželnega šolsk. sveta v Gradcu, zadevajoč spisovanje šolske kronike. Po štjajerskem uzoru naj se tudi uravnajo „šolska naznanila“ (pod št. 10), namreč na drugo stran lista naj se tiskajo posamični paragrafi iz šolskih zakonov, po katerih se imajo stariši ravnati, tako n. pr. § 22. zakona z dné 22. aprila 1873, § 3. in 4. iz šolskega in učnega reda z dné 20. aprila 1870, § 29. zakona z dné 29. aprila 1873 in več drugih. Naglašalo se je tudi, da bi kazenska naznanila dostavljali c. kr. okrajni šolski sveti, a ne krajni šolski sveti.

Ker v mnogih krajih učitelji opravljajo vse pisarije mesto krajnega šolskega sveta, zato se smatra želja voditeljev za opravičeno, da bi se jim za taka dela priznala primerna nagrada. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. septembra.

(Dolenjska železnica.) Na podlagi deželnega in državnega zakona so se vršile obravnave med trgovskim ministerstvom, deželnim odborom kranjskim in konsorcijem. Obravnave so končane in v kratkem pride najvišje dovoljenje za zgradbo železnice Ljubljana-Trebnje-Novo Mesto in Ljubljana-Ribnica-Kočevje.

(Dobrodelen čin.) Č. g. beneficijat F. Knific, ki je zaradi bolehnosti stalno stopil v pokoj ter si za kraj daljnega bivanja izvolil lepo Gorico, je svojo ožjo domovino zapustivši „Katol. tiskovnemu društvu“ daroval za napravo nove tiskarne tristo goldinarjev. Bog živi vrlega gospoda, ki se s toliko velkodušnim dejanjem poslavlja od domače dieceze!

(Na c. kr. nižji in višji gimnaziji ljubljanski) prične se šolsko leto 1891/92 dné 18. septembra s slovesno sv. mašo. V novo došli učenci, katere naj spremljajo stariši ali pa njih namestniki, vpisovali se bodo dné 15. t. m. dopoldne. Prinesti morajo s seboj rojstni list in šolsko spričevalo ter plačati 2 gld. 10 kr. vzprejemnine in 1 gld. prispevka za učila. Vzprejemne izkušnje za vstop v I. razred se bodo vršile dné 16. septembra od 8. do 12. ure dopoldne ter od 3. ure popoldne. Učenci, ki so že doslej obiskali ta zavod, javiti se morajo dné 17. t. m. v ravnateljevi pisarni z zadnjim šolskim spričevalom ter plačati 1 gld. prispevka za učila. Ponavljalne izkušnje bodo dné 16. in 17. septembra t. l. Učenci, ki so že obiskovali višjo gimnazijo ljubljansko, ne plačajo zopet vzprejemnine o prestopu v 5. razred višje gimnazije. Tisti učenci, ki pripadajo novomeški gimnaziji po bivališču in obiteljskih razmerah svojih, ne vzprejemajo se v Ljubljani.

(Glasbena Matica.) Učenci, ki želé vstopiti v šolo „Glasbene Matice“, zglasé naj se dné 18. in 19. septembra t. l. od 4. do 6. ure popoldne, in dné 20. septembra t. l. od 10. do 12. ure dopoldne v šolskih prostorih (Gospodske ulice, knežji dvor, II. nadstropje), kjer se bode vršilo vpisovanje. Poučevalo se bode v igri na glasovirju, goslih in na raznih drugih godalih, v petju, teoriji in harmoniji. V glasbeno šolo vsprejmó se samo otroci udov „Glasbene Matice“. Učnina za enega učenca znaša 1 gld. 50 kr. na mesec, vpisnina 1 gld. in društvenina 2 gld. za celo leto, katere zneske je plačati takoj pri vsprejemu.

(Posebna vlaka.) Jutri zjutraj ob 4. uri 54 minut gre poseben vlak v Zagreb povodom tridnevne slavnosti zaradi dvajsetletnice zagrebškega gasilnega društva. Teh slavnostij se udeležé kranjska in mnoga druga gasilna društva ter si ogledajo ob enem tamošnje lepo razstavo. Vozni listki se dobé v Paulinovi pisarni in so veljavni štirinajst dnij. Vrniti pa se more vsakdo že jutri zvečer ob 11. uri. — Dné 21. septembra pa se odpelje v Prago zopet poseben vlak, za katerega se že delajo priprave. Paulinova pisarna v Ljubljani že izdaje karte in prospekte, tudi za stanovanja v Pragi sprejema naročila. To potovanje bode tem vabljivejše, ker nekaj dnij pozneje obiše Prago naš presvetli cesar; za cesarjev prihod se že sedaj delajo najsijajnejše priprave. Z vozno karto vsakdo dobí tudi ilustriran obris praške razstave.

(Premovanje konj v Ribnici) je bilo dné 9. t. m. Konjerejci so prignali 21 kobil z žrebeti, 10 mladih brejih kobil in 13 žrebic. Premije so dobili za kobile z žrebeti: Janez Grebenec iz Levstikov 35 gld., Bernard Kovačič iz Sodrašice 20 gld., Jos. Krese iz Kočevja, Ignacij Merhar iz Prigorice in Jos. Kline iz Ribnice po 15 gld., dr. Rudež iz Ribnice in Jos. Kreiner iz Kočevja srebrni svetinji. Za mlade kobile: Jos. Merhar iz Dolenje Vasi 25 gld., Anton Zužek iz Jakičevega 20 gld., Jurij Lesar iz Krobač 15 gld., Anton Šilec iz Brež in Janez Marolt iz Dol. Poljan srebrni svetinji. Za žrebice: Janez Brence od Sv. Gregorja in Jan. Lavrič iz Loškega Potota po 10 gld., Jurij Mihič iz Kovlerjev, Rud. Merhar iz Prigorice in M. Perc iz Kovlerjev srebrne svetinje.

(Sedemdesetletnico) so praznovali v Konjicah, kakor se nam piše, tamošnji preč. gosp. nadžupnik

Franc Mikuš minoli četrtek dné 10. t. m. na posebno slovesen način. Vdeležila se je tega praznika poleg obilnega ljudstva vsa čast. dekanjska duhovščina, potem pa še mil. msgr. prelat Kosar iz Maribora, preč. g. kanonik Ivanc iz Šmarij ter še nekaj čč. gg. župnikov iz sosedne dekanije. Msgr. prelat Kosar, ki so ta dan nastopili 69. leto svoje dōbe, imeli so svečanosti prav primeren govor ter so darovali peto slovesno mašo z leviti, dočim sta preč. gosp. nadžupnik in preč. gosp. kanonik Ivanc tihi sv. maši brala. Vsem trem p. n. jubilentom želimo še mnogo mnogo let!

(Iz Črnomlja.) se nam piše: ni vse zlato, kar se sveti. Dopisnik „Slov. Naroda“ je nedavno naštel zasluge treh naših „častnih meščanov“, ki so namreč več let sedeli v občinskem in cestnem odboru, krajnem šolskem svetu itd. Končno pravi dopisnik, da ne bo dalje našteval zaslug „častnih meščanov.“ Mi mu radi verjamemo, ker jih ni vedel naštet. Lepo je, če so dotični gospodje sedeli v imenovanih zastopih, a dvomimo, da so vsestranski izvrševali svojo dolžnost kot zastopniki: Dosedanji g. župan se je nekda odpovedal županstvu, ker so mu menda tla gorela pod nogami; kajti ogromna večina meščanov ni zadovoljna s sedanjo mestno upravo. — Tukaj imamo prav ugodne vreme; če bode tako ostalo, upamo dobre vinske letine. Vsi drugi pridelki pa so slabi, osobito pšenica, rž in krompir; tudi krme ne bomo dobili za potrebo.

(Izneverjenje.) Poštar Koharovič v Petrijevcih blizu Oseka je izpraznil poštno blagajnico in je z izgovorom, da gre v Zagreb, odpeljal se na Reko, od tu pa v Ameriko. Poštni ravnatelj Hadži iz Zagreba je hitel v Petrijevce, dal odpreti blagajnico in konstatoval, da manjka 4.324 gld.

(Prepovedana knjiga.) Deželno kot tiskovno sodišče v Ljubljani je prepovedalo po § 303. državnega zakona Leva Tolstega knjigo: „Pamet in dogma“.

(Nesreča.) Dné 8. t. m. je bilo cerkveno blagoslovljenje ali „žegnanje“ v Zgor. Tubinju. Kakor je sploh navada, so tudi tu streljali s topiči. Po nepredvidnosti se je užgalo smodnika okolu 1 kilogr.; eden streljačev je težko, dva sta lahko ranjena. Streljanje s topiči je sicer prav lepa šega, ali kmetiški mladeniči so grozno nepredvidni in drzni.

(C. in kr. vojni erar) bode kupil po trgovskem običaji pšenice, rži in ovsa. Prodajne ponudbe je v obliki pisma vložiti zapečatene do dné 28. septembra t. l. do 10. ure dopoldne pri intendanciji 3. voja v Gradcu, oziroma jih tja poslati. Zvezek o kupnem načinu z dné 4. septembra t. l. pogleda se lahko pri intendanciji 3. voja in pri vojaških preskrbovalnih magacinih v Gradcu, Mariboru, Ljubljani, Celovcu, Gorici, Trstu in Pulju. Tudi se proti plačilu 8. kr. lahko kupi pri vseh vojaških preskrbovalnih magacinih. Dotična objava se lahko pogleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani in se na željo tudi v prepisu dopošlje.

Raznoterosti.

— Grenlandski časopis. Neki podjetni Meller je tudi v Grenlandiji začel izdajati časopis. On ta svoj list sam vreduje, sam stavi, sam tiska, pa tudi sam raznaša in sam nabira naročnike. Pa to še ni vse. V Grenlandiji skoro nikdo brati ne zná, in vrednik hodi od hiše do hiše, uči ljudi brati, da se potem naročé na list njegov. Neko dansko literarno društvo je zvedelo za njegovo prizadevanje, da bi razširil civilizacijo na tem pustem otoku, in mu je poslala papirja, novih črk in še več drugih stvari, da razširi svojo tiskarno.

Telegrami.

Galgooz, 11. septembra. Pri današnjem dvornem obedu je cesar napil ruskemu caru povodom njegovega imendné. Godba je igrala rusko himno. Pri obedu sta bila tudi ruski ataše Žujev in poročnik Mjatlev.

Dunaj, 12. sept. Kakor poročajo praški listi, je cesar potrdil program svojega povanja na Češko in povabil grofa Taaffeja, naj ga spremlja in stanuje na Hradčanih.

Gradec, 11. septembra. Deželni odbor nabira gradivo za vpeljavo nagizdnega davka; tudi davek od glasovirjev nameravajo vpeljati.

Krakov, 11. septembra. Mesto Krosno je pogorelo.

Monakovo, 12. sept. Listi poročajo, da je neresnično poročilo o zaroki nadvojvode Franca Ferdinanda z vojvodinjo Zofijo, hčerjo bavarskega vojvode Karola Teodorja. „Corr. Bureau“ pa dostavlja, da se v Avstriji neso razširila ta poročila.

Piccoli-jeva tinktura za želodec
je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov vrejšajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Cena steklenici 10 kr. (300—183)

Tuji.

9. septembra.

Pri **Stonu**: Goldschmidt, Mahne, Kamenščič, Fazzini trgovci, in Urholz, iz Trsta. — Brejcha, nadinženir; Prandiek, podpolkovnik; Grünwald, trgovec; Maidič, zasebnik, in Goldmann, z Dunaja. — Valenčič, zasebnik, iz Trnovca. — Fantl iz Frage. — Davorin Jenko iz Belgrada. — Pischl iz Celovca. — Hribernik Marija in Karol iz Št. Jakoba. — Urbanek iz Tržiča. — Chiaruttini iz Novega Mesta. — Binter iz Kamnika. — Vičič, inženir, s hčerjo, iz Grada.

Pri **avstrijskem caru**: Grahzer iz Sarajeva. — Faidiga z rodbino iz Trsta. — Stiasni, učitelj, iz Kamnika. — Tijetsch iz Idrije. — Janežič iz Dobropolja. — Kraine iz Trnovca.

Pri **bavarskem dvoru**: Hutter, trgovski pomočnik, z Dunaja. — Paulezza iz Vidna. — Lokar iz Ajdovščine. — Braune s soprogo iz Kočevja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Kuhn iz Strasburga. — Hönigman, s soprogo, Posseg, iz Grada. — Borštnik iz Trsta. Kramer iz Monakovega. — Schmiedt trgovec, s soprogo, iz Loka.

Umrli so:

7. septembra. Jožef Handler, železniškega ekspedijenda sin, 3 mes. Florjanske ulice 15 oslabljeno moči.

9. septembra. Ana Tiran, železniškega sprevodnika hči, 1½ mes. Poljanska cesta 37. katar v črevih. — Leopold Jeras, železniškega sprevodnika sin, 2½ leta Rosljeva cesta, 27. davica. — Anton Pletaver, krojačev sin, 3 mes. Gradišče 12, katar v črevih.

V bolnišnici:

8. septembra. Marija Haring, šivilja, 22 let Griža. — Ferdo Strukelj, agent, 46 let Degeneratio amyloiden.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. jut.	743.4	8.5	sl. vzh.	megla	
8. u. pop.	741.5	19.9	sl. svzh.	jasno	0.00
9. u. zveč.	741.0	12.2	sl. vzh.	"	
Srednja temperatura 13.5°, za 0.9° pod normalom.					

Tržne cene v Ljubljani

dne 12. septembra.

	gl. kr.		gl. sr.
Pšenica, hktl.	8.77	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	7.80	Surovo maslo,	72
Ječmen,	4.03	Jajce, jedno	2
Oves,	2.92	Mleko, liter	8
Ajda,	4.71	Goveje meso, kgr.	62
Proso,	4.77	Telečje	58
Koruz,	5.40	Svinjsko	56
Krompir,	2.67	Koštranovo	40
Leča,	10	Pišanec	35
Grah,	10	Golob	16
Fižol,	9	Šeno, 100 kgr.	178
Maslo, kgr.	84	Slama,	12
Mast,	66	Drva trda, 4 mtr.	7
Špeh svež,	58	" mehka,	40

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(1363—1) zobozdravnik

pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Koverta s firmo

prilaga

Katoliška Tiskarna

po nizkej ceni.

Naznanilo in zahvala.

Žalostnim srcem sporočam vsem prijateljem in znancem, da je vsegamogočni Bog mojo ljubo mater

Marijo Krušnik

v nedeljo, 6. t. m., opoldne po dolgi in mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, v 69. letu njene starosti poklical v boljše življenje.

Zajedno se zahvalim vsem, ki so jo spremili dne 8. t. m. k zadnjemu počitku, ter jo priporočam v molitev.

Premantura (Istra), 10. sept. 1891.

Franc Krušnik,
župnik.

(1)

Za otroke:

Trikot - obleke, jopice, čepice, avbice

najboljše vrste, trajne in cene pri (4-1)

M. PODKRAJŠEK, Špitalske ulice, Ljubljana.

Priporočilo.

Udano podpisani usojam si slavnemu občinstvu priporočati se za

narejanje oblek

vsake vrste. Ker sem se sedaj še na krojaškoobrtnem učilišču v Ljubljani v prirojanju izvežbal, izdelujem obleke po naj-novejši modi in kroji, in kakor poprej, zelo nizkih cenah.

Z odličnim spoštovanjem (1345) 3—3

LUKA HRIBERNIK,
krojaški mojster, v Škofji Loki št. 90.

Od pluga do krone.

(1359) 12—1

Organist in cerkvenik

lepega zadržanja, dobi službo o sv. Uršuli v **Krasnji.**

Več pov. odt. župnijski urad. — Zahtevajo se spričevala. (1357) 3-1

Višja slovenska gospodinjska šola pri uršulinkah

v Ljubljani

(ustanovljena z dovoljenjem visokega c. kr. deželnega šolskega sveta v Ljubljani z dne 28. julija 1890, št. 1274)

se prične 18. septembra.

Vpisovanje (oziroma preskušnja) za prvi letnik se vrši od 14. do 17. sept.

Smoter te šole je: deklice, ki so dovršile ljudsko šolo, teoretično in praktično seznaniti z vsemi strokami in opravili umnega gospodinjstva; poleg tega pa tudi izvežbati v vseh olikani gospodinj. potrebnih znanostih in spretnostih, katere zahteva stopinja sedanje naobrazenosti — na podlagi slovenskega jezika. Šola ima tri letnike: prvo leto je poleg vednostnih predmetov na vrsti nauk o gospodinj. skem poslovanju v hiši: red, hišna oprava, prirejevanje, čiščenje in popraviljanje perila in obleke, kurjava, svečava itd.; drugo leto o vrtnarstvu: cvetlicoreja, zelenjadoreja, sadjereja itd.; tretje leto praktično izvežbanje v kuhinji. Tudi imajo deklice priliko poleg nemščine, ako hočejo, učiti se francoščine ali laščine, ali pa godbe na citrah, goslih in glasoviru.

Za sprejem v višjo dekliško šolo se zahteva dovršeno 14. leto in ugodno spričevalo dovršene ljudske šole, oziroma po vsprejemnem izpitu dokazana sposobnost za višji pouk. — (2—2)

Tinktura za želodec,

katere iz kineške rabarbare, kerhlikovcovega lubja in svežih pomerančnih olupkov prireja **G. PICCOLI**, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, je mehko, toda ob enem uplívno, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odpretje. — Razposilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 steklen., 5 Kg teže, velja gl. 5.26. Poštino plača naročnik.

(60—20) (60—53)

Preselitev trgovine.

(52-5)

Štefana Nagy-ja

trgovina z železjem, ro-kodelskim, hišnim in kuhinjskem orodjem

je od dne 1. julija t. l. nadalje

na Valvazorjevem trgu št. 5

(prej France Trček)

v poslopji okrajnega glavarstva.

J. N. Potočnik,

krojaški mojster,

Kongresni trg v Ljubljani (v nunskem poslopji),

se priporoča prečastiti duhovščini v izdelovanje

duhovniških zimskih sukenj in talarjev,

dalje sl. občinstvu v obila naročila za izdelovanje

najraznovrstnejših oblek

narejenih po najnovšem kroju iz finega ali bolj priprostege, toda vseskozi trpežnega blaga. Jamči za dobro blago, točno postržbo in nizko ceno. (1340) 10—4

Originalna 10—1

Selterjeva voda.

Najboljša naravna mizna in zdravilna voda (Nassau) preverjena pri zasliženju, kašlju, hripavosti, mehurnih in žledodčnih boleznih. (1202)

Zahtevaj vselej „originalno“ Selterjevo vodo s kapico, vigneto in zamaškovo zavezo „Original“. Dobi se povsod. V Ljubljani ima glavno zalogo **Miha Kastner.**

Cenilniki
zastonj
in franko.

Največja zaloga
šivalnih strojev

JAN. JAX,

LJUBLJANA,

Najnižje cene.

Ugodni vplačilni obroki se dovoljujejo. (30-29)

Zamenjuje stare stroje.

Poprave vrše se točno trajno in ceno.

Svojo bogato zalogo

raznovrstnih vóz

po najnižjih cenah

priporoča slavnemu občinstvu

Franc Šiška,

kovaški in podkovski mojster,

Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 6,

v Tönniesovi hiši. (6—1)

Ugodni plačilni pogoji; plačuje se tudi v obrokih.

Začasne izložbe:
Cvetličje, zelenjad, sadje in grozdje
15.—25. avgusta.

GOVED
za plemo 6.—9. septembra,
pitana goved in za delo 9.—11. septembra.

KONJI
za plemo, jahanje in vožnjo 14.—16. sept.

SVINJE,
ovce, golobje, zajci, perjad in psi
19. in 20. septembra.

Sadje, grozdje, zelenjad 21. sept. do 15. okt.

Gospodarstvo.
Poljedelstvo,
vinogradarstvo,
pivničarstvo
in
sadjarstvo.
Cvetličje
in
sočivje.
Bčelarstvo.
Svilarstvo.
Ribarstvo.

Gospodarsko-gozdarska
IZLOŽBA
v Zagrebu
od 15. avgusta 1891 do 15. oktobra.

Gozdarstvo.
Gospodarski
obrt.
Gospodarska
tehnika
in graditeljstvo.
Učna sredstva
in literatura
gospodarstva
in gozdarstva.
Domači obrt.
Slike in umetnine.

Vsaki dan godba
na električno razsvetljenem izlozbenem
prostoru. (5)
Koncerti,
ples, razne zabave.
V narodnem gledišču opera in drama.
Pevska slavnost 6.—8. sept.
Dirka 12. septembra.
Sestanki:
gozdarji in obrtniki 23. avgusta, učitelji
26. avgusta; gospodarji in ognjegasci
12. sept., inženjerji in arhitekti 17. sept.

Izložbena loterija s 1001 dobitkom.—Glavni dobitok v vrednosti 10.000 frank.—Srečka 50 kr.

Dva ali tri dijake

vzame prihodnje šolsko leto v stanovanje in na hrano upokojen učitelj. — Več se izve pri vredništvu tega lista ali pa v hiši na sv. Petra cesti št. 91, prvo nadstropje, v Ljubljani. (8—8)

EQUITABLE

Zjedinjenih držav zavarovalno društvo za življenje v Novem Yorku.
Ustanovljeno leta 1859. — Koncesijonovano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

Preočistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestu in na d. želi priporočam

svojo bogato zalogo
najraznovrstnejših
klobukov,
čepic za požarne brambe itd.

vse po najnovejšem kroju, fine in bolj priproste, izdelane iz močnega trajnega blaga, po najrazličnejših cenah.

Sprejemam naročila na vsakovrstna

krznarska dela,
katera izdelujem v lastni delavnici.

V mnogobrojno nakupovanje uljudno vamim (1328) spoštovanjem (15—6)

Anton Krejči,
klobučar in krznar,
Kongresni trg šte. 8 v Ljubljani.

Gg. dijakom dovoljujem prednostne cene.

Vinko Čamernik,
kamnosek,
v Ljubljani, Parne ulice šte. 9,
se najuljudneje priporoča preočistiti duhovščini v izvištev naročil vsakovrstnega

cerkvenega umetnega kamnoseškega dela,
kakor: altarjev, obhajilnih miz itd.
slav. občinstvu pa svojo bogato zalogo najraznovrstnejših po najnovejših načinih prav lično in iz različnih vrst marmorja izdelanih

nagrobnihi spomenikov.
Vse na tukajšnjem pokopališču stoječe in pri njem izgotovljene spomenike, kateri se vsled nedovoljenega zidanega temelja nagibajo, popravlja brezplačno dvakrat na leto in sicer spomladi in pred Vsemi svetimi.

Tudi p. n. stavbenim podjetnikom se priporoča v vsakovrstna

stavbinska dela,
katera fino trpežno in ceno izvrši. (6—3)

Naznanjam, da sem filijalo tik mesarskega mostu opustil.

„Equitable“ je prvi in največji zavod za zavarovanja za življenje na svetu, zakaj to društvo

imelo je **največ zavarovanj l. 1890** **gld. 1.801,656.182**
sklepalo je **znova največ zavarovanj l. 1890** **509,565.267**
prejelo je **največ premij l. 1890** **87,591.708**
Vsi zakladi znašali so 31. decembra 1890 **298,109.361**
Dobička je bilo konec leta **59,351.118**

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaji, katera je vredna dva milijona gld.

Uspehi dvajsetletnih doživljenjskih poosobnih rent društva „Equitable“:
Podloga izplačevanja 1891. leta:

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.				B. Zavarovanje za slučaj smrti z 20letnimi premijami. Tabela II.				C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za doživetje. Tabela X.			
Starost	Vkupna premija	Vrednost v gotovini	Polica oproščena premij	Starost	Vkupna premija	Vrednost v gotovini	Polica oproščena premij	Starost	Vkupna premija	Vrednost v gotovini	Polica oproščena premij
30	gl. 454.—	gl. 573.—	gl. 1230.—	30	gl. 607.20	gl. 909.—	gl. 1940.—	30	gl. 970.60	gl. 1706.—	gl. 3650.—
35	527.60	693.—	1310.—	35	681.60	1039.—	1970.—	35	995.80	1746.—	3310.—
40	626.—	850.—	1310.—	40	776.60	1204.—	2030.—	40	1035.60	1813.—	3070.—
45	759.40	1065.—	1620.—	45	900.60	1424.—	2170.—	45	1100.80	1932.—	2950.—
50	943.60	1887.—	1980.—	50	1087.60	1746.—	2430.—	50	1209.—	2156.—	3000.—

Kakor svedočijo zgoraj navedene številke, osigurava renta razven brezplačnega zavarovanja za slučaj smrti **tekem 20 let po tabeli I. povrnitev vseh premij z 2 1/4 do 4 3/8 %**; po tabeli II z 4 3/8 do 5 3/8 %; po tabeli X z 6 3/8 do 7 % obrestij. — Police oproščene premij osiguravajo **dvakrat toliko, a le do četrtega dela uplačanih premij.** — **Prosta poosobna renta,** nekaka polrenta z nekoliko višjimi premijami, daje zavarovaneu po preteku jednega leta popolno svobodo glede na potovanja, prebivanje in na poklic, izvzemši vojaško službo; po preteku dveh let je ni moči izpodbijati, po preteku treh let ne more več zapasti in jo je z ozirom na rento pri regulovanju moči urediti na šest načinov.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v GRADCU in glavni zastopnik za Kranjsko: (26—5)

ALFRED LEDENIK v Ljubljani, Mestni trg št. 25.

Št. 6251

Oklic

prostovoljne javne dražbe zemljišča.

Vsled privoljenja veleslavnega c. kr. okrožnega sodišča v Rudolfovem se na prošnjo c. kr. okrajnega sodišča v Velicah Laščah z dne 24. avgusta 1891, št. 4205,

prostovoljna javna dražba zemljišč

ml. Matije Kočeverjevih otrok iz Podturjaka zastopanih po materi kot varhinja Ani Kočever in sovarhu Matiji Kočever iz Velicah Lašč **vl. št. 11, 12 in 13 d. o. sv. Duh v Škrabčah ležečih** (občina Novavas Bloke) po **posameznih parcelah**, ali tudi **skupno določi na**

16. in 17. septembra 1891

na lici posameznih delov zemljišča v Škrabčah vsaki dan počenški ob 9. uri dopoldne.

Parcele gruntu in stavbene se bodo izklicale po cenah inventarnega zapisnika de pr. 12. maja 1887, št. 3679, in se le opomni, da znaša vrednost vseh treh zemljišč vkupe 5740 gold.

Upnikom na teh posestvih zavarovanim ostane prihranjena njih zastavna pravica ne gledé na prodajno ceno.

Vsak kupec ima **takoj plačati 10 % kupnine** kot varščino in položiti **5 % skupila** za pokritje dražbenih stroškov v roko sodnega poverjenika.

Sicer se pa morejo vpogledati natančni dražbeni uveti, zemljeknjižni izvleček in posestni list v navadnih urah pri tem sodišču.

C. kr. okrajno sodišče Lož,
dne 27. avgusta 1891. (3—3) 1347

Nepresegljivo za zobe!

I. Trnkóczy-jeva usna voda,
aromatična, vpliva okrepjujoče, zabrani gnilobo zob ter odstrani iz ust neprijeten duh. Velika steklenice 50 kr.

II. Trnkóczy-jev zobni prašek,
splošnje priljubljen, vpliva dokaj okrepjujoče, ter ohrani zobe čisto bele, a 30 kr.

Navedeni sredstvi, o kojih je došlo mnogo zahvalnih pisem, sta vedno sveži v zalogi v

lekarni Trnkóczy-jevi
poleg rotovža v Ljubljani.

Naročila z dežele preskrbé se z obratno pošto.

V Gradcu: Deželna lekarna Wend. pl. Trnkóczy-ja, Sackstrasse;
Na Dunaju: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Frančišku“ (zajedno kemična tovarna), V. Hundstürmerstrasse 113;
Na Dunaju: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse 30;
Na Dunaju: Lekarna dr. Otona pl. Trnkóczyja, „pri Radeckiju“, III., Radetzky-Platz 17.

V letu 1838. v Trstu osnovana
c. kr. privileg
zavarovalna družba
RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ,
katere
generalnega zastopa pisarne
so
na Dunau
v družbini hiši, mesto, Weihburggasse št. 4,
in katero v vseh deželnih glavnih mestih in znamenitejših krajih
avstro-ogerske države
zastopajo generalni, glavni in okrajni zastopi,
zavaruje po najnižjih cenah proti
požaru, poškodbam pri prevažanju in po toči, dalje človeško življenje v raznih kombinacijah in proti zgubam pri najemnini vsled požara ali razpoka. (12—4)

Glavni zastopnik v Ljubljani: IVAN PERDAN.

Andr. Druškovič,

trgovec z železnino,

Mestni trg 10, LJUBLJANA, Mestni trg 10,
priporoča svojo bogato zalogo

štedilnikov, nagrobnih križev, kuhinjskega in vsakovrstnega poljedelskega orodja, kovanje za okna in vrata, cementa itd., sploh vsega v to stroko spadajočega blaga.

(19)

Fine vodne žage in pile,

za kojih dobroto se jamči, po najnižji ceni.

Štev. 17.568.

(1362) 1

Začetek pouka na mestnih otroških vrtcih.

Pouk na I. in II. mestnem otroškem vrtcu s slovenskim poučnim jezikom se prične letos

dné 18. septembra

s sv. mašo, katera bo za I. otroški vrtec v farni cerkvi sv. Petra, za II. otroški vrtec pa v stolni cerkvi.

Za vpisovanje otrok sta določena 16. in 17. dan septembra od 8. do 11. ure dopoldne pa od 2. do 4. ure popoldne in oglašati se je v učnih prostorih, to je: za I. otroški vrtec na sv. Petra nasipu št. 65, pri tleh na levo, za II. otroški vrtec v Poljskih ulicah št. 10, I. nadstropje.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

7. dan septembra 1891.

Št. 15.737.

(1354) 3-2

Razglas.

V zmislu § 6 zakona z dné 23. maja 1873. l. (št. 121 drž. zak.) se naznanja, da bo

prvotni imenik porotnikov za 1892. l.

od 10. do 17. septembra t. l.

v magistratnem ekspeditu na ogled ter da ga v tem času vsakdo lahko pregleda in naznani svoj ugovor.

Porotniškega posla so po § 4 omenjene postavbe oproščeni:

1. Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vsegdar;
2. udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;

3. osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;

4. osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrdi, da jih ni moči utrpeti, za sledeče leto;

5. vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobju kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

7. dan septembra 1891.

Naznanilo.

(1358) 4-2

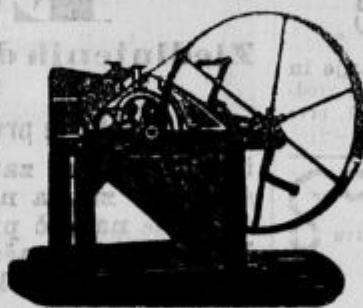
Šolske sestre v Repnjah

na Gorenjskem

sprejemajo do 1. oktobra gojenke pod zmernimi pogoji.
Gojenke se morejo učiti tudi igrati na glasoviru.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Plugji, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnica za seno, konjske zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelji, loko-

mobili, trieure, snažilnice žita, stroji za robkanje turšice, slamoreznice, stroji za trenje žita, za rezanje repe, za mlenje in meškanje sadja, za stiskanje grozdja in oliv, peronospora-aparati, stroji za lupljenje ovočja, sušilnice za ovočje in zelenjad, smrki (pumpe) za vino, kletne priprave, smrki za vodnjake, krožne žage, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, mlečni separatorji, priprava za vzdigavanje sodov, stroji za vrtnanje, avtomatično delujoče stiskalnice sladke krme, stroji za žetanje, (20-14) treslice itd. (20-13)

Vse najboljše izdelano po najnižji tovarniški ceni.

Jamstvo! Pripravno plačevanje! Cas poskušnje!

Zaloga kmetijskih in vinorejskih strojev

IG. HELLER, II, Dunaj, Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani 144 strani obsežajoči ceniki v nemškem, italijanskem in slovanskem jeziku se pošiljajo gratis in franko.

Zanesljivi zastopi se povsod osnujejo.

St. 449.

Začetek mestnih ljudskih šol.

Na mestnih ljudskih šolah ljubljanskih, in sicer: na I. in II. mestni petrazredni deški ljudski šoli, na mestni nemški deški ljudski šoli, na mestni dekliški šoli pri sv. Jakobu, na dekliški šoli v uršulinskem samostanu in na mestni nemški dekliški šoli se začne šolsko leto 1891/92

v petek 18. dan septembra 1891. l.

Vpisovanje bivših in vsprejemanje novih učencev in učenek se bode vršilo **16. dne septembra**, in sicer:

Za I. petrazredno deško ljudsko šolo v šolskem poslopji v Poljskih ulicah; za II. petrazredno deško ljudsko šolo v šolskem poslopji na Cojzovi cesti; za nemško deško ljudsko šolo v Mahrovi hiši na Cesarja Josipa trgu št. 12 (pri tleh na levo); za dekliško šolo pri sv. Jakobu v redutnem poslopji; za uršulinsko šolo v uršulinskem samostanu; za nemško dekliško šolo v Špitaljskih ulicah št. 10 (kresija) v II. nadstropji.

C. kr. mestni šolski svet ljubljanski,

7. dan septembra 1891.

(1361) 2-1

Dijaki

se vsprejmo pod ugodnimi pogoji na
hrano in stanovanje
pri poštnem v sredi mesta blizu šol stanujočim
rodbini.
Natančneje se izve v prodajalnici gospé **Ané**
Hofbauer-Jeve, Gledališke ulice št. 4. (1349) 4-1

Dunajska borza.

Dné 12. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	90	gld.	95	kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	90	"	85	"
Zlata renta 4%, davka prosta	109	"	75	"
Papirna renta 5%, davka prosta	102	"	10	"
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1008	"	—	"
Kreditne akcije, 16% gld.	278	"	50	"
London, 10 funtov strl.	117	"	20	"
Napoleonor (20 fr.)	9	"	30	"
Cesarski cekini	5	"	58	"
Nemških mark 100	57	"	57 1/2	"

Dné 11. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	103	gld.	30	kr.
Ogerska papirna renta 5%	100	"	65	"
4% državne srečke l. 1854.	250	gld.	134	"
5% državne srečke l. 1860.	100	gld.	147	"
Državne srečke l. 1864.	100	gld.	180	"
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	97	"	—	"
Zastavna pisma	100	"	40	"
Kreditne srečke, 100 gld.	185	"	25	"
St. Genois srečke, 40 gld.	60	"	—	"

Ljubljanske srečke, 20 gld.	20	gld.	75	kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17	"	50	"
Rudolfove srečke, 10 gld.	20	"	—	"
Salmove srečke, 40 gld.	59	"	—	"
Windischgrazove srečke, 20 gld.	49	"	—	"
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153	"	—	"
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2742	"	—	"
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	102	"	50	"
Papirni rubelj	1	"	24 1/2	"
Laških lir 100	46	"	95	"

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile štev. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gallške propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma poštanske ogerske komercialne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na ta papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

50.000 goldinarjev

se dobi z jedno

ogersko hipotečno promeso

à 1 1/2 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje že dné 15. septembra!